

На стр. 2
Младите машиностроители

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ 100, офис 8 (срещу Митницата)

С ГРАНДИОЗНИ ЧЕСТВАНИЯ ЩЕ БЪДАТ ОТБЕЛЯЗАНИ 100 ГОДИНИ „АРСЕНАЛ“ В КАЗАНЛЪК

С грандиозни общоградски чествания през 2024 година ще бъдат отбелязани 100 години от установяването на „Арсенал“ в Казанлък. Точно преди един век на казанлъшка земя издига снага първият цех на военната фабрика, с което за града и за целия регион започва една нова епоха. Епохата „Арсенал“. Предприятие, превърнало се в емблема на българската индустрия, което няма аналог у нас по своя мащаб, производствени мощности, продуктова листа, видове професии, кадрови потенциал, социална политика.

Най-големият работодател в България в сектор „Машиностроене“ отдавна е знак за успех и престиж, а името му е познато във всички краища на света. За регион Казанлък „Арсенал“ е гарант за стабилност, за развитие и просперитет. Едва ли има казанлъшка фамилия, която през тези 100 лета да не е свързала по някакъв начин живота си с този на „Арсенал“. Поради тази огромна значимост на „Арсенал“ за Казанлък и населените места в общината, 100-ият юбилей на предприятието ще бъде честван през цялата 2024 година с мащабни общоградски инициативи и тържества. За целта, по идея на генералния директор на „Арсенал“ инж. Николай Ибушев, Почетен гражда-

нин на Казанлък, и г-жа Галина Стоянова, четвърти мандат кмет на община Казанлък, е създаден

още много и различни събития в богатата празнична програма.

Днес в „Арсенал“ работи и

други. Всичко това прави Казанлък привлекателен център за живот и реализация на много млади специалисти от различни сфери, развиват се образованието, инфраструктурата, услугите. Бизнесът в Казанлък работи на пълен капацитет, непрекъснато се разраства и модернизира, воден от лидера „Арсенал“.

Особено плодотворно е взаимодействието между „Арсенал“ и Община Казанлък. Водени от обща цел – просперитетът на Казанлък и населените места в общината, ръководството на дружеството и общинското ръководство работят в единомислие по важните за града и региона въпроси. Ползотворното и хармонично сътрудничество между най-голямото индустриално предприятие и местната власт дава резултати, които са видими за обществото. Без „Арсенал“ Казанлък не би имал това ниво на развитие и напредък,

тази висока трудова заетост и много добър стандарт на живот. Фирмата има своето значимо място в живота на града – Домът на културата „Арсенал“ дава сцена на редица културни събития и форуми чрез двете си зали. Тук се намира един от любимите на казанлъчани ресторанти, а сградата е предпочитано място за бизнес офиси. Дружеството издържа Детска градина „Буратино“ и нейния филиал в Горно Черковище, подкрепя общественнополитически инициативи, което се оценява от общинското ръководство. Местната власт не пропуска да подчертае и изрази своята и на гражданите огромна благодарност и признателност към фирмата за приноса ѝ към община Казанлък и нейните жители.

Дружеството е от изключително значение и за развитието на съседните общини – Мъглиж, Павел баня и Стара Загора. То формира основните постъпления в общинските бюджети на общините Казанлък и Мъглиж.

Честването на 100-ия юбилей ще се превърне в празник на всички жители и гости на община Казанлък.

Юлия Младенова

Организационен комитет. В комитета влизат представители от страна на „Арсенал“ и на Община Казанлък. С поредица от събития вековният юбилей ще бъде подобаващо почетен, като кулминацията на тържествата ще бъде на 27 септември на фирмения стадион „Арсенал“ и голям концерт-спектакъл на площад „Светополски“. До тази дата и след нея са предвидени

получава доходи от дружеството повече от половината работоспособно население на община Казанлък. Освен пряко заетите във фирмата над 9000 работници и служители, повече от 1000 души са косвено заети чрез множеството подизпълнители на дружеството в областите машиностроене, хидравлика, текстил, транспорт, строителство, дървообработване, химически производства и редица

единомислие по важните за града и региона въпроси. Ползотворното и хармонично сътрудничество между най-голямото индустриално предприятие и местната власт дава резултати, които са видими за обществото. Без „Арсенал“ Казанлък не би имал това ниво на развитие и напредък,

Д-Р ИНЖ. ГЕОРГИ НЕНЧЕВ
НА 70

НА СТР. 6

ПРЕД СВЕТОВНИЯ ДЕН НА ЗДРАВЕТО:
Д-Р ВАНЯ КАРАБОЙДЕВА

НА СТР. 7

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

Ресторант Орешака Казанлък

СТАНИ ЧАСТ ОТ НАШИЯ ЕКИП!

„НИМЕКС“ ЕООД

ЕИК 123094839

За ресторант „Орешака“

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

- Хигиенисти;
- Сервитьори;
- Готвачи;
- Управители.

Необходим документ при кандидатстване:
* Автобиография

За повече информация: 0700 70 717

146 години

100 години в КАЗАНЛЪК

ИЗЛОЖБА:

Историята на „АРСЕНАЛ“
в снимки, факти и документи
от 1878 година до днес

Дом на културата „Арсенал“
Откриване: 04 април 2024 г., 17:30 ч.

Изложбата ще остане на вниманието на посетителите
до края на годината.

Вход свободен

НАГРАДИХА ПОБЕДИТЕЛИТЕ В СЪСТЕЗАНИЕТО „АРСЕНАЛ – ДОМ ЗА ДОМИНО“

„Арсенал“ АД, първият и най-дългогодишен партньор на Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ в Казанлък, отличи най-добрите млади машиностроители във второто издание на състезанието „Арсенал – дом за ДОМИНО“. Инж. Владимир Чучумишев, ръководител-направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в дружеството, връчи наградите на победителите на тържество, състояло се в училището.

За първи път състезанието се проведе миналата година по инициативата на ръководството на „Арсенал“ АД с идеята – утвърждаване на взаимовръзката между училището и реалната работна среда.

Техническото състезание про-

тече в две части: теоретична, включваща 20 въпроса,

ците, и практическа – чертеж на втулка с компютърна

Комисия с председател инж. Любомир Костадинов, замест-

национално състезание.

Класиралите се на първо място в състезанието „Арсенал – дом за ДОМИНО“ получилита табелти, класиралите се на второ място – външни хард дискове, а на трето място – компютърни клавиатури и безжични мишки. Наградите са осигурени от „Арсенал“ АД. Отличените ученици получиха и сувенири с логото на дружеството.

Инж. Владимир Чучумишев поздравя възпитаниците на Механото. Той заяви, че участниците в състезанието са доказали, че са креативни, знаещи и можещи млади машиностроители и им пожела да бъдат още по-активни в следващите издания на „Арсенал – дом за ДОМИНО“. Директорът на училището Мариана Демирева също приветства участниците и им пожела още много успехи в тяхното професионално израстване.

Второто издание на „Арсенал“ – дом за ДОМИНО“ завърши с тържествено награждаване на най-добрите

свързани с професионалната подготовка на учени-

програма AutoCad по задание от „Арсенал“ АД.

заварчици в България на проведеното неотдавна в Перник

ХАДЖИЕНОВЦИ СА НАЙ-ДОБРИТЕ МЛАДИ ЗАВАРЧИЦИ В БЪЛГАРИЯ

Възпитаниците на казанлъшката Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ Габриела Попова и Анатоли Иванов са най-добрите млади заварчици на България. Те за пореден път потвърдиха отличното представяне на Механотехникума на националното състезание „Най-добър млад заварчик“, което се проведе на 23 март в Перник в рам-

2023-а.

Абитуриентът ли Иванов стана първи в ръчното електродръгово заваряване, в което в предишните две състезания има спечелени втори места. Миналата година само няколко точки не му достигаха, за да стане победител.

В Перник хаджиеновци представиха и изработената от тях артисталация, която включва изработена от стомана отворена книга и абитуриентска шапка с емблемата на Механото.

„Изключително съм доволен от представянето ни, - заяви преподавателят по професионална подготовка в ПГ „Иван Хаджиенов“ Петър Ганчев, който има голям принос за постиженията на възпитаниците на училището. - След много допълнителни часове по заваряване, с помощта и на фирми от региона, Габриела и Анатоли успяха да постигнат това

хаджиеновци ще продължат и в следващите години. Усър-

Анато-

Анатоли на почетното 1-во място в Перник

дието, постоянството и уменията на тези млади хора заслужават да бъдат пример за техните връстници и гордост за преподавателите и всички казанлъчани“. Двата ученици ще представят страната ни и на международно ниво, където сили ще премерят най-добрите в заваръчните дейности младежи. Състезанието ще се проведе след месец в Чехия. Досега възпитаниците на казанлъшкото Механото са участвали три поредни години в националното състезаване по заваряване и имат в „сметката си“ три втори и три първи места. През 2023-та Анатоли и Катрин взеха участие и в международното състезание за млади заварчици, което се проведе в германския град Есен. В края на годината той и Габриела участваха в онлайн

Петър Ганчев - треньорът на шампионите

отлично представяне. Сигурен съм, че тези успехи на

конкурс по заваряване с организатори от Китай.

ТЕОДОР МАЙСТОРИ МАКЕТИ НА РАЗЛИЧНА ТЕХНИКА

Теодор Пашов от ПГ „Иван Хаджиенов“ изработва подробни макети на машини от доста време, а през последните три години това негово занимание е на изключително високо техническо ниво. Теодор е редовен участник в Технофеста в училището, а демонстрациите с неговите макети предизвикват голям интерес, както сред съучениците му, така и сред преподавателите на Механото.

Последните му завършени модели са багер Volvo и член товарач Bobcat. Първият е изработен в 14 пъти намален мащаб, а вторият – 10 пъти. Въпреки това, всяка от машините има всички части, каквито има и оригиналната техника. Цялото проектиране и изработката са дело на Теодор.

„Багерът е изработен от пластмаса и стомана. Чертежите са направени на компютър, пластмасовата част е направена на 3D принтер. Има хидравлична задвижваща система като на оригинала, а оборудването е сменяемо – кофата може да се смени с къртач, после с щипка-манипулатор. Макетът се задвижва с дистанционно управление. Товарачът е създаден също чрез 3D моделиране, но е изцяло от метал“, споделя Тео.

При изработването на макетите той е използвал готови части, а някои е изработил лично. Техническата спецификация е проучвал дълго в интернет, а в определени случаи се е консултирал и със специа-

листи.

През миналата година Теодор е представил в училището два други свои модела – бронирани машини БРДМ2 и БМП2 (първата бойна кола се използва за полево разузнаване, а втората – от пехотата). Те също са били напълно функционални.

Теодор Пашов е дветеокласник, специалността му е „Машини и системи с ЦПУ“. Никой

Теодор Пашов и изработените от него модели

в семейството му няма техническо образование, родителите му работят в съвсем различни от техниката сфери. Теодор има в дома си оборудвана работилница, където продължава да усъвършенства таланта си. Той е пример за това, че страната ни със сигурност има бъдеще,

Работещият модел на Теодор

ако всички се грижат за младите хора като него и насърчават тяхната инициативност.

Страницата подготви
Димитър Бахчеванов

ВОДЕЩО ПРЕДПРИЯТИЕ В ОТБРАНИТЕЛНИЯ БРАНШ 1949 - 1966

Новата визия на оръжейния завод в Казанлък в този период е резултат от структурни промени, окупирани дейности, ново оборудване, серийно производство на нови изделия.

През 1949 г. **отделенията са вече 10**. Длъжността Началник на завод се променя на Директор на завод. **Първият граждански директор е Стойно Глутников**. През 1960 г. са сформирани

7.62 mm Автомат АК-47

два основни профила: **специален** – за производство на специални изделия, и **стопански** – за производство на металорежещи машини.

През 1965 г. започва ускореното изграждане

40 mm Ръчен противотанков гранатомет РПГ-7

на **ВПК**. Предприятието в Казанлък се утвърждава като **водещо в отбранителния бранш на страната**. Девизът му е: **Винаги в десетката!**, използван и като **Винаги в целта!**

ОПП „Фридрих Енгелс“

През 1964 г. Завод 10 е преименуван на **Обединено промишлено предприятие – ОПП**. Дадено му е името Фридрих Енгелс. Обособени са **8 завода** – със съответната номерация, и цехове в Мъглиж, Шейново, Тъжа, Габарево и др. населени места.

През 1965 г. за пръв път е отбелязан **Денят на машиностроителя** – с решение на МС за него са определени последните почивни дни на м. септември.

Нов подем в производството

През 1950 г. в **редовно производство** са пуснати: дизелмотори 18 к.с., електромотори 15 к.с., струг М-200 „Нилес“ и редица химически производства. Внедрен е **метод за скоростно рязане** с твърдосплавни пластини. През 1955 г. се усвояват **сложни отливки** – за двигатели с вътрешно горене, електромотори и др. След 1956 г. изделията ежегодно се променят на около 45-50%. Внедряват се **нови високопроизводителни методи**. Над 300 производства имат разработени операционни технологии.

Сформират се **комплексни бригади** – работници с различни професии съгласуват усилията си до крайния продукт. **Рационализаторската дейност** бележи истински възход – в периода 1962-1967 г. постъпват 4153 предложения, внедрени са 1434 с общ икономически ефект 2 млн. 270 хил. 848 лв. В съревнованието израстват над **1200 първенци**. Средното изпълнение на нормите е **140-145%**. Заводът е сред челните предприятия в страната.

Новите производства

През 1958 г. е усвоено производството на **първите 7,62 mm автомати и безоткатно оръдие Б-10**. Едномилонният екземпляр на автоматът е произведен през 1982 г., двумилонният – през 2005 г.

През 1961 г. е пусната в експлоатация и **първата установка в завода с ТВЧ**.

През 1963 г. в редовно производство се пуска **ръчният противотанков гранатомет**, усвоя-

ва се и нова безоткатна система – **станочният противотанков гранатомет**.

През 1966 г. започва монтажът на коли **„Булгарено-8“**. Първите 10 автомобила са представени на панаира в Пловдив, завършени са още 10, но ДСО „Металхим“ прехвърля дейността в Пловдив.

Производството на металорежещи машини

През 1960 г. в **Прототипния цех за металорежещи машини** е усвоено производството на 3 модела пробивни машини: ПК20, ПК32 и П12. През 1961 г. **първата произведена бормашина ПК-32 е изнесена в Уругвай**. Закупена е от бизнесмен с български произход. Изпратили я с малко тържество. Младежи сложили до машината писмо, буталка люта казанлъшка сливовица и цигари. Уругвайският печат и българската преса отбелязват това събитие.

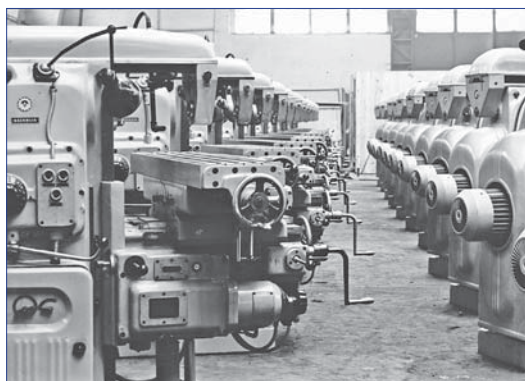
Производството на металорежещи машини в завода става държавна политика с Постановление № 161 от 1962 г. на МС. През с.г. са изработени **прототипите** на фрезмашина хоризонтална – ФХ-250; фрезмашина вертикална ФВ-250, бормашина Б-12 и зъбофрезова машина ЗФ-041. Създаден е **Цех за нестандартно оборудване**. Пуснат е и **първият конвейер в производството на металорежещи машини**. За една година са усвоени **нови 5 модела фрезови машини**.

На 21 декември 1965 г. държавният глава **Тодор Живков открива нов модерен Завод за металорежещи машини – ЗММ**, на площ от 31080 кв. м. Живков определя завода като **„мощна материално-техническа база на родното машиностроене“**.

Темповете на производство са високи и **30%** от металорежещите машини се изнасят **в 33 страни**.

Новите мощности

През 1955 г. е създаден **Металургичният отдел**. Внедрени са кокилен леене и машина за центробежно леене.

Фрезови машини

Изложбата в читалище „Искра“, 1951 г.

През 1960 г. е открит **Цехът за твърдосплавни пластини**. Година по-късно в новопостроения по-голям цех започва непозната

дотогава у нас производство по лиценз на „Сандвик Коромант“, Швеция. Към 1967 г. цехът задоволява нуждите на страната от твърдосплавни пластини.

През 1966 г. е открит нов **Цех за точно леене**. За две години са усвоени 26 вида детайли.

Нововъведенията

Създадени са: **Съвет по качеството; Методическо бюро** – за повишаване на квалификацията; **Местна противовъздушна отбрана; Централен технически съвет; Научно-техническо дружество**, техническият кабинет на завода става национален първенец; **Отдел „Труд и работна заплата“; Помирителна комисия; Конструктивно-технологичен отдел; Енергиен отдел; 10 планово-диспечерски бюра; Експериментална работилница;**

Заводът за металорежещи машини

Транспортен отдел; Административен отдел. Въведена е нова **пропускателна система**. През 1960 г. е създаден Отдел по механизация и автоматизация, преустроен през 1969 г. в **КАПП**. През 1962 г. на територията на Завод 10 е създаден **Научно-изследователски институт по отбранителна промишленост**. Със съдействието на НИТИ в МК „Фридрих Енгелс“ за **първи път в България** се усвоява производството на **сферичен барут**. Резултат на разработките му са и ЗММ, новият ковачен цех, заводът за капсули в Мъглиж, заводът за пружини в Крън и други обекти. През 1961 г. е създаден **сектор „Зелено строителство“**. Увеличен е дивечът в района. Още през 1956 г. в завода били пуснати 104 фазана, други птици, сърнички и катерички.

Първите изложения

На **промишлената изложба** на казанлъжките предприятия през 1951 г. в читалище „Искра“ заводът се представя със **струг „Нилес“**, предизвикал истинско удивление.

През с.г. участва на Мострения панаир в Пловдив с **първия си струг „Модел 100“** и **първия в страната дизелмотор – 5 к.с.**, а през 1953 г. – с **65-метров редлер** – за предпазване на храните от запалване, мухлясане и загниване. През 1961 г. в Пловдив заводът за пръв път се представя с **металорежещи машини** – ПК-20 и ПК-32 и ФХ-320. Ефектът бил впечатляващ.

В Общопромишлената изложба на България в **Москва, 1963**, предприятието участва със **7 вида металорежещи машини**. През 1964 г. на Пловдивския панаир са сключени **договори за износ** на 1100 машини. През с.г. заводът участва с металорежещи машини в **изложба в Хавана**.

Първите трудови герои

Георги Бонев – Стругар на републиката за 1950 г., е първият, удостоен със званието **„Герой на социалистическия труд“** – през 1951 г. Вторият, през 1965 г., е **Марин Александров**, конструктор и технолог на първите металорежещи машини. С високи държавни отличия са наградени и **Георги Дяков, Иван Атанасов, Панто Карпантев** и др. Много работници получават отличията „Отличник на Министерството на тежката промишленост“. Профсъюзът на металиците определя Завод

10 като **пръв сред металообработващите предприятия в страната**.

Мария Рашкова

„АРСЕНАЛ“ АД – Казанлък**Предлага работа**

В заводите на дружеството в Казанлък и Мъглиж и в новия си завод в Стара Загора

Средна работна заплата над 2200 лева, допълнителни стимули, широка гама социални придобивки

Средната работна заплата в Завод 3 и Завод 4 на „Арсенал“ АД е над 2450 лева. За всички новопостъпили в тези заводи се предоставят допълнителни финансови стимули

Търсят се:

- * Конструктори
- * Инженери - производство
- * Електромонтьори
- * Машинни монтьори
- * Машинни оператори ММ с ЦПУ
- * Монтьори поддръжка инсталации и оборудване
- * Настройчици ММ с ЦПУ
- * Окачествители, производствен контрол
- * Стругари
- * Фрезисти
- * Шлайфисти
- * Шлосери

Свободните работни позиции могат да се видят на фирмения сайт:

<https://www.arsenal-bg.com/jobs> Желаете да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri, да ги получат от **Офис № 1 „Пропуски“ на Централния портал в гр. Казанлък от 07.00 до 17.00 часа** или от **Офиса в гр. Стара Загора, намиращ се на бул. „Цар Симеон Велики“ № 118**. Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com, да бъдат подадени в **град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100 - Офис № 4**, или в **Офиса в гр. Стара Загора, бул. „Цар Симеон Велики“ № 118**.

Работно време на Офис № 4 в Казанлък: **всеки работен ден. Работно време на Офиса в Стара Загора: всеки работен ден от 9.00 до 18.00 часа, в събота – от 10.00 до 14.00 часа.**

Тел. за контакти: +359 882 987799, +359 882 987754,

+359 431 57 747, +359 431 57 072;

E-mail: kadri@arsenal-bg.com

**„АРСЕНАЛ“ АД
Казанлък****Търси да назначи**

- Инженер-конструктор – Машинен инженер;
- Инженер - Ремонт на машини и оборудване;
- Електроинженер - КИП и А;
- Инженер - Хидравлика и пневматика;
- Инженер - Автоматизация на производството;
- Инженер - Химик;
- Инженер - Електроника.

Желаете да кандидатстват могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri, да ги получат от **Офис № 1 „Пропуски“ на Централния портал на дружеството - Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100**, или в **Офиса на „Арсенал“ АД в Стара Загора - бул. „Цар Симеон Велики“ № 118**.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com

или подадени в посочените офиси в Казанлък и Стара Загора.

Позициите, за които „Арсенал“ АД търси работници и специалисти, са публикувани на фирмения сайт: <https://www.arsenal-bg.com/jobs>

Тел. за контакти: 0882987799; 0882987754; 0431/57747;

e-mail: kadri@arsenal-bg.com

„АРСЕНАЛ“ АД – КАЗАНЛЪК

търси да назначи за нуждите на

Инструменталния завод работници по следните професии:

Телефон за контакти: 0885 079 187

1. Шлайфист;
2. Стругар;
3. Фрезист;
4. Шлосер-инструменталчик;
5. Координатчик.

- Изисквания:
- Завършено средно образование;
- Умения за самостоятелна работа по професията.

„АРСЕНАЛ“ АД – Казанлък**Търси да назначи**

Висококвалифицирани инженери със следните специалности:

- ИНЖЕНЕР-КОНСТРУКТОРИ
- ЕЛЕКТРО ИНЖЕНЕРИ
- ИНЖЕНЕРИ АВТОМАТИЗАЦИЯ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- ИНЖЕНЕРИ ЕЛЕКТРОНИКА
- ИНЖЕНЕРИ МЕХАТРОНИКА И АВТОМАТИЗАЦИЯ
- ИНЖЕНЕРИ ТЕХНОЛОЗИ
- ТЕХНОЛОГ ПРОГРАМИСТИ
- СОФТУЕРНИ ИНЖЕНЕРИ
- ИНЖЕНЕРИ МЕТРОЛОГИЯ И ИЗМЕРВАТЕЛНА ТЕХНИКА
- ИНЖЕНЕР-МЕХАНИЦИ
- ИНЖЕНЕР-ХИМИЦИ
- ИНЖЕНЕР-МЕТАЛУРЗИ

„Арсенал“ АД предлага:

- Индивидуален план за развитие – изградете своята кариера и израствайте професионално във всеки отдел на компанията;
- Индивидуален път на обучение, определен от Вашите нужди;
- Персонално възнаграждение на трудов договор;
- Еднократен бонус „Нов служител“ на стойност до 8000 лева;
- Месечен целеви стимул за новопостъпил служител в размер на 500 лева;
- Месечна бонусна система, свързана с индивидуалното представяне до 40 % от определеното възнаграждение;
- Бонус за стаж в компанията;
- Празнични бонуси, всеки в размер на 200 лева;
- Ежемесечна сума за покриване на 100% разходи за наем на жилище;
- Ежемесечни ваучери за храна на стойност 200 лева;
- Субсидирано столово хранене;
- Безплатна почивка на море;
- Осигурен транспорт;
- Безплатен паркинг.

Желаете да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД:

www.arsenal-bg.com/kadri, да ги получат от **Офис 1 „Пропуски“ на Централния портал на дружеството в гр. Казанлък от 07.00 до 17.00 часа** или от **Офиса в гр. Стара Загора, намиращ се бул. „Цар Симеон Велики“ № 118**.

Попълнените документи могат да бъдат подадени в гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис 4 – всеки работен ден, или в Офиса в Стара Загора – всеки работен ден от 9.00 до 18.00 часа, събота – от 10.00 до 14.00 часа.

Документите могат да се изпратят и на e-mail:

kadri@arsenal-bg.com

За повече информация: тел. 0885332535; от 08.00 до 16.00 часа, всеки делничен ден

**ФК „АРСЕНАЛ – 2000“
ПРИЕМА ДЕЦА И ЮНОШИ**

Клубът предлага прекрасни условия за тренировки, обновена спортна база, осигурена екипировка, чудесно поддържан фирмен стадион „Арсенал“.

**За информация и записвания:
0882474101, Станислав Пехливанов**

Желаете да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri или да ги получат от **Офис № 1 – Пропуски, на Централния портал, от 07.00 до 17.00 часа**.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в **град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4**.

Работно време на офиса: всеки делничен ден.

Тел. за контакти: 0431/57747

ИНЖ. ЛАЛЬО РАЧЕВ: В КАПП ИДВАТ НАЙ-ДОБРИТЕ

Казано е във Вечната книга: „По делата ще ги познаете“. Без да афишира каквато и да е ревностна привързаност към каноните на ортодоксалното християнство, инж. Лальо Рачев очевидно следва в живота си този библейски принцип. Той говори малко, за себе си – почти нищо. Но изборът на ръководството на Завод 5 да постави името му в Алеята на трудовата слава сам по себе си е достатъчен като оценка за професионалния му принос към развитието на елитния инженерен отдел на „Арсенал“ – КАПП. Последните повече от седем години на инж. Рачев минават тук, но срещата му с оръжейницата е отколешна. Завършил висшето си образование „Технология на машиностроенето“ в ТУ – Габрово, в кризисните времена от средата на 1990-те, младият специалист започва първата си работа именно в „Арсенал“, в Завод 8. През август 1994-та.

Завръщането след трупане на дълъг и богат опит в различни казанлъшки фирми за него е логично продължение на професионалния път, подсказано от ръководството на отдела, което му дава идея да стане част от мозъчния тръст на арсеналската Комплексна автоматизация на производствените процеси с началник Иван Станев и ръководителнаправление КАПП Венцислав Милков.

По дирите на техниката инж. Лальо Рачев, както се случва често, върви още от малък. Арсеналската нишка успоредно следва техническата пътека на фамилията – баща му работи като технолог в Завод 5. Преди да стане инженер амбициозният младеж е ученик в казанлъшкия Механотехникум. Изборът Габрово идва естествено, както и изборът „Арсенал“. Това е и съдбата на съпругата му Лилия, с която стават близки в студентските години. Нейната първа работа също е в оръжейницата, сега тя е инженер-конструктор, но в друга местна фирма.

Лальо Рачев получава отличието от генералния директор на „Арсенал“ инж. Николай Ибушев

Навсякъде е интересно!

За инж. Лальо Рачев навсякъде е интересно, щом става дума за техника и конструиране. Той има опит от „Капрони“ като конструктор на агрегатни машини и много любопитен професионален път в казанлъшка фирма, лидер в уникалните беззкопни технологии, чрез които се прокарват, щадящо за уличните настилки, нови инфраструктурни комуникации. Било много интересно, но в развитието на фирмата настъпват промени и това е моментът, в който вече утвърденият инженер се връща пак в „Арсенал“. Интересното продължава и тук – всеки, който знае що е то конструиране на възли и машини за нестандартно оборудване, ще го потвърди. А инж. Рачев точно с това

се занимава. Пестелив на думи, въпреки фактите в професионалната му биография, той непременно държи да каже: „Интересното е навсякъде, стига да обичаш това, което правиш. Но най-важен е колективът!“. В колективния ум на КАПП са близо 30 инженери: „Много трудно се поспява на работа тук. Затова всички, които са в КАПП, са можещи кадри“, открехва вратата на тайната инженерът от Алеята на славата. Той не е единствен от екипа в престижния списък, през годините специалистите от отдела имат трайно присъствие сред арсеналските отличници. Инж. Рачев споменава Алеята с определено неудобство, вероятно от деликатност. Но признава, че някои от колегите, научавайки го за номинирането му, веднага казват: „Отдавна трябваше!“. „Обаче, не е съвсем така...“, допълва инженер-конструкторът, който наистина цени признанието на колегите си. Обменът на идеи и опит,

която и инж. Рачев се чувства щастливо увлечен.

Справяйки се повече от добре със служебните си ангажименти, той поема и още един – да бъде ментор в дуалното обучение, в което партньори са „Арсенал“ АД и ПГ „Иван Хаджиенов“, наследник на неговото училище – Механотехникумът.

вестни и отговорни деца, които искат да се учат и да се развиват като специалисти в машиностроенето!“, оптимист е инж. Рачев. Той се радва, че КАПП на „Арсенал“ привлича най-будните ученици, дисциплинирани и с изграден интерес към професията. Казва просто:

Децата се справят

Инж. Лальо Рачев със съпругата си Лилия

Без да се обяснява излишно, инж. Лальо Рачев признава, че и с учениците в началото е трудно, но после всичко потръгва. Като в живота. Важното е да не забравяш кой си. Той се опитва да спомня себе си и сега, не само в професията. Все така търси време за любимото четене и за страстта си по риболова, макар да признава, че за тия хубави неща време все по-малко остава. В четенето търси различното, своето.

Четивото, с което си е свой, за него е с автор Чудомир. Открива се и в любопитните приключенски, исторически и фентъзи сюжети на българския писател от средата на миналия век Петър Бобев. Колкото до риболова, обича да го прави с приятели за почивка и релакс.

Четивото, с което си е свой, за него е с автор Чудомир. Открива се и в любопитните приключенски, исторически и фентъзи сюжети на българския писател от средата на миналия век Петър Бобев. Колкото до риболова, обича да го прави с приятели за почивка и релакс.

Най-големият рестарт и житейски подарък за Лальо Рачев е петгодишната дъщеря на дъщеря му! Няма как да скрие, че тя му е слабост – щом стане дума за внуци, усмивката идва щедро на лицето на този, иначе обран откъм емоции, мъж. Истината е, че малката просто „му е одрала кожата“. Двамата със съпругата си са щастливи – дъщеря им, световодител по професия, е тук, в Казанлък. Живеят близо и винаги може да „прескочат“.

С риск да бъдат подминати факти и събития от личната му биография, разкажем за инженер-конструктора Лальо Рачев спира до тук. Многого приказки няма да му отиват. Без това да му пречи спокойното си казва: „Да, аз съм човек с добро професионално самочувствие“. Така и трябва. Все пак – Алеята на арсеналската слава събира най-добрите.

Диана Рамналиева

Семейството с любимата внучка Божидара

общото решаване на специфични сложни конструктивни задачи и успешната реализация на толкова много проекти създават неповторима атмосфера на творческа работа, от

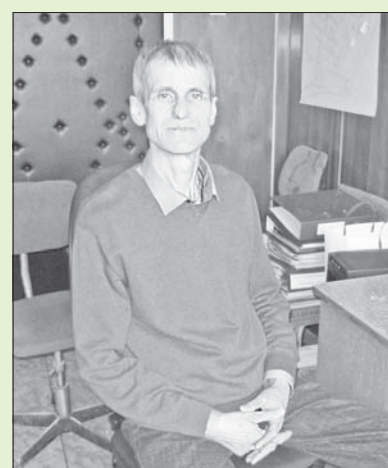
„Бие всички момчета!“, не без гордост се усмивва нейният наставник от КАПП, който добре помни как започват нещата: от чертането – на компютър до моделирането. „Има будни, съ-

Екологът Гено Атанасов: ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА Е ВАЖНА ЧАСТ ОТ ДЕЙНОСТТА НА „АРСЕНАЛ“

Работата на еколога Гено Атанасов, който е сред отличените в Алеята на трудовата слава за 2023 година, е специфична и много важна за успешната дейност на „Арсенал“. Макар да се води към Завод 0, неговото „стопанство“ е в Завод 3. Такава длъжност има и негов колега в мъглижкия Завод 4 на дружеството. Заради спецификата на производството, тези заводи са със специален разрешителен режим. За да извършват дейността си, те получават т. нар. „Комплексно разрешително“ от Министерството на околната среда и водите (МОСВ). Това означава, че в тях се изпълняват високи изисквания, според приетите държавни стандарти, за да се гарантират опазването на околната среда и здравето на работещите. Именно заради това ежесечно се дават отчети на Регионалната инспекция за опазване на околната среда в Стара Загора (РИОСВ), която е прекият държавен орган, контролиращ тази дейност. „Комплексното разрешително“

е дадено отдавна, но с изпълнението на изискванията се работи непрекъснато. Големият обем документация своевременно се актуализира при пускането на всеки нов обект или технологична линия. Тези процедури са продължителни и изискват съгласуване и одобрение от различни инстанции.

„Работата е интересна, но и доста ангажираща, – споделя екологът. – Познавам всички производствени структури в завода, както и хората, които работят тук. През март приключват обичайните обучения по цеховете, които водим заедно с колегите си от безопасност и здраве при работа, трудова медицина, противопожарна безопасност и други звена. Работим много добре и в разбирателство с всички от екипа на отдела „Опазване на околната среда“, с ръководител д-р Петя Папазова.

На работното място в Завод 3

Продължава на стр. 7

Д-Р ИНЖ. ГЕОРГИ НЕНЧЕВ: РАБОТАТА МИ НОСИ УДОВЛЕТВОРЕНИЕ

„Всеки трябва да прави това, което му носи удовлетворение, иначе тежи работата, - казва д-р инж. Георги Ненчев, дългогодишен директор на Завод 4 в Мъглиж и ръководител на най-новото направление в „Арсенал“ - „Ракетно-стволни системи“. - Най-доброто за мен е, че работя това, за което съм учил и се чувствам на мястото си“. Така започва разговорът ми с д-р инж. Георги Ненчев в деня, в който той закръгля своите 70. И когато човек си прави тази житейска и професионална равносметка на такъв личен ден, то тя събира всички негови делници и празници, всички негови тревоги и радости, цялото напрежение и моментите на отпочиване в една дума - удовлетворение.

Кореняк казанлъчанин, чиято връзка с „Арсенал“ сякаш е предопределена още от ранното детство - и до днес домът му е близо до северния портал на предприятието. Завършил е Основно училище „Христо Ботев“, което вече не съществува. След това, напълно логично, учи в елитния казанлъшки Механотехникум, известен с високите изисквания, ерудираните преподаватели и изключително добрата подготовка на учениците. Така още от средното образование неговите възпитаници придобиват сериозни технически познания и умения. Приет е във Висшия машино-електротехнически институт (ВМЕИ) в София, днес Технически университет - София, но преди да учи, влиза в задължителната тогава казарма. И тук се случва нещо неочаквано, което обръща живота му съвсем в друга посока.

- Инж. Ненчев, казвате, че една случайност е променила съдбата Ви и е предопределила живота Ви за напред?

- По времето, когато аз завършвах средно образование, имаше кампании от „Арсенал“ и Научно-изследователския и технологичен институт (НИТИ) да издирват зрелостници, които имат висок бал, за да ги агитират да следват в тогавашния Съветски съюз. Първият път ми се размина - предстоеше ми още година военна служба. Вторият път, когато получих покана да следвам в Съветския съюз, бях още в казармата, работехме на каскадата „Белмекен-Сестримо“. Честно казано, заминаването ми за Русия стана случайно и много спешно. Казах ми: „След 5 дни трябва да си там“. А аз още бях войник. Беше някакво чудо. Промени ми се съдбата.

Приеха ме в Ленинградския технологичен институт (ЛТИ), специалност „Взривни вещества“ в т.нар. Секретен факултет, където катедрите бяха с номера. Завършил съм механотехникум със специалност „Студена обработка“, а заминах да уча химия. И вместо във ВМЕИ - София, се озовах в Ленинград, днес Санкт Петербург. Но и това си имаше предимства - оказа се, че повечето студенти не са карали казарма и всяка сряда руснаците отиваха на военно обучение, а ние имахме почивен ден. Всички, които сме учили в ЛТИ, сме завършили този факултет. В България специалности като нашите няма, а с промените след влизането ни в НАТО вече няма и студенти по тези и подобни специалности. В България останаме не повече от 10 души специалисти по специална химия и повече от

половината сме в „Арсенал“.

- Как се разви професионалната Ви кариера след завръщането Ви у нас?

- В началото започнах като технолог в НИТИ, после станах началник-отдел и ръководител-направление.

Рафтинг в буйните води на р. Струма

Записах и завърших докторантура по „Снарядяване на боеприпаси“.

В началото на 90-те години, по време на демократичните промени, в НИТИ настъпиха големи промени, бяха закрити доста отдели. От 1 януари 1998 година постъпих в „Арсенал“ като заместник-директор по производствените въпроси на

ство. Бяха направени сериозни ремонти в различните цехове, усвоявахме много нови изделия, производствената листа значително се разшири. През 2022 година в „Арсенал“ бе създадено ново направление - „Ракетно-стволни системи“, което ми бе поверено да ръководя. Това е много отговорна работа, свързана е с усвояването на свръхново изделие, което изисква висококвалифицирани инженери кадри и производствен ресурс. Координацията на целия процес е поверена на нашия екип, който се състои от четирима инженери, специалисти в областта. Сериозна и отговорна задача, но аз съм свикнал на натоварването и напрежението, зная за какво става дума.

- Обикновено рождени дни са повод човек да се обърне назад, да си направи равносметка как минава по своя житейска път... Каква е Вашата равносметка дотук?

- Най-доброто за мен е, че което съм учил - това работя. Навремето бяхме много добри в Механотехникума, а във ВМЕИ много трудно приемаха - няколко души се борехме за едно място. Не мога да не отбележа, че нещата доста се промениха в сферата на образованието и днес наблюдаваме един курйоз - сега местата за студентите са повече от кандидатите... В тази

посока „Арсенал“ прави много за създаване на свои висши инженери кадри и за повишаване квалификацията на специалистите си. Аз съм първият и единственият, засега, арсеналец в нашия род - и синът, и внукът ми завършиха Механотехникума, но

поеха по други пътища. Аз съм там, че всеки трябва да прави това, което му носи удовлетворение и удоволствие, иначе работата тежи. Внукът ми в момента следва за IT-специалист. Съпругата ми е медицинска сестра. А себе си считам за късметлия, защото образованието и професионалната ми реализация съвпадат. Имал съм и продължавам да имам много добри колеги и екипи. Доволен съм.

- Зная, че обичате да пътувате. Това ли е Вашият начин да релаксирате?

- С годините идва желанието човек да види повече места по света, пък и навремето нямаше възможност да се пътува. Ходил съм в Сърбия, Хърватия, Турция, Тунис, Египет, Израел, Франция, Италия, Испания, лятото съм бил на круизи... Обичам да пътувам, но моята страст е морето. Имам място в Рибарско селище „Ченгене Скеле“ до Бургас. Преди години имах вила, с гл обяема конструкция, на „Тюлбето“ в местността Старите лозя. Преместих я на морето. Имам яхта, не е голяма, с която обичам да влизам на разходка и да ловя риба. Изкарах капитански курс в морския клуб на язовир „Копринка“ и сам я управлявам. Хащам сафрид, чернокоп. И в бурно Черно море съм попадал. Но най-голямото ми преживяване беше по време на един рафтинг по река Струма преди 5-6 години. Беше м. април и заедно с колеги от Завод 4 решихме да пробваме. Шест души бяхме в лодката, екипирани с костюми, каски, спасителни жилетки. Реката - много буйна. Не разбрахме как ни завъртя водата и лодката се обърна. Водата 4 градуса, бурна. Викам си - това беше. Но се стабилизирах и започнах да спазвам указанията от инструктажа - как в такива случаи сами да се управляваме с глава. Нашите водачи, като видяха, че се справям в тази ситуация, ме оставиха последен да ми помогнат да изляза от реката. Голямо приключение беше. Всички бяхме доста стресирани. После ходихме на рафтинг на река Тара в Босна и Черна гора, но през м. юли, водата беше кротка. И летец съм бил,

и с парашут съм скачал. Но истината е, че морето ме привлича...

Другата ми страст е виното.

Кападокия - невероятното приключение с балон

Имам 54 корена лози и 24 сорта грозде. Сам си правя виното. Печелил съм първо място на конкурс. Майсторлъкът включва целия процес - от саденето на лозата до залепването на етикетата на бутилките. На моя рожден ден, на който, оказа се, съм поканил толкова хора, на

На яхтата в Черно море

колкото години ставам, всеки опита от специалната селекция на Винарска изба „Под гарата“.

Честита годишнина, инж. Ненчев, здраве, много приключения и хубаво вино да се лее!

Интервю на Юлия Младенова

Споделени емоции с колеги

Завод 4 в Мъглиж. През 2000 година станах технически директор на завода, а през 2011-а бях назначен за негов директор. Когато постъпих в Завод 4, започнахме да преустройваме завода и да произвеждаме много повече и различна продукция от специалното производ-

ство. Бяха направени сериозни ремонти в различните цехове, усвоявахме много нови изделия, производствената листа значително се разшири. През 2022 година в „Арсенал“ бе създадено ново направление - „Ракетно-стволни системи“, което ми бе поверено да ръководя. Това е много отговорна работа, свързана е с усвояването на свръхново изделие, което изисква висококвалифицирани инженери кадри и производствен ресурс. Координацията на целия процес е поверена на нашия екип, който се състои от четирима инженери, специалисти в областта. Сериозна и отговорна задача, но аз съм свикнал на натоварването и напрежението, зная за какво става дума.

Аз съм първият и единственият, засега, арсеналец в нашия род - и синът, и внукът ми завършиха Механотехникума, но

Д-р Ваня Карабойдева, ръководител на Службата по трудова медицина в „Арсенал“ АД: ХОРАТА ДА СЕ КОНЦЕНТРИРАТ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО, А НЕ ВЪРХУ БОЛЕСТТА

Д-р Ваня Карабойдева е ръководител на Службата по трудова медицина в „Арсенал“ АД от м. февруари 2024 година. Службата е към направление „Безопасност и здраве при работа“ в „Арсенал“ АД и вече 24 години изпълнява отговорната мисия да се грижи за здравето на работещите в най-голямото промишлено предприятие в България.

Д-р Карабойдева има 28-годишен професионален опит в областта на профилактичната медицина. Постъпва като епидемиолог в Хигиенно-епидемиологична инспекция - Стара Загора през 1996 година. От 2002 до 2005 г. е заместник-директор на ХЕИ - Стара Загора, а от 2006 до 2011 г. е главен секретар на РИОКОЗ - Стара Загора. В периода 2011-2022 г. ръководи административни структури в Регионалната здравна инспекция в Стара Загора (РЗИ - Стара Загора), осъществяващи дейности по профилактика на болестите, промоция на здравето и държавен здравен контрол. До м. август 2023 г. е директор на РЗИ - Стара Загора.

Ваня Карабойдева е завършила Висшия медицински институт - Стара Загора. Възпитаник е на ГПЧЕ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Хасково, с профил немски език. Дългогодишен хоноруван преподавател към Медицинския факултет на Тракийски университет - Стара Загора.

Има придобити специалности „Епидемиология на инфекциозните болести“, „Медицина на бедствените ситуации“, „Трудова медицина“ и „Здравен мениджмънт“. Експерт е по оценка и акредитация на лечебни заведения и здравна оценка при инвестиционното проектиране.

Д-р Карабойдева, в навечерието сме на Световния ден на здравето – 7 април, който е професионален празник на всички работещи в системата на здравеопазването, включително и на службите по трудова медицина, които са ангажирани с опазване здравето на хората на тяхното работно място. Как се насочихте към тази специфична област – профилактиката и контролът върху здравето?

Избрах грижата към обществено здраве за свой професионален и човешки дълг и целият ми трудов стаж до момента е в сферата на

здравния контрол. Резултатите в превантивната медицина не са видими веднага. За разлика от клиничните медицински специалности, при които извършваме преглед на пациента, назначаваме лечение и в сравнително кратки срокове очакваме ефект, в профилактичната медицина усилията са насочени към повлияване на поведението и нагласите на големи групи от населението. Това понякога отнема години.

Тази година Световната здравна организация (СЗО) отбелязва 7 април под мотото: „Моето здраве, моето право!“. Целта е да се привлече вниманието на общността за

защита правото на всеки, навсякъде да има достъп до здравни услуги, образование и информация, безопасна питейна вода, чист въздух, добро хранене, качествено жилище, достойни условия на труд и околна среда, свобода от дискриминация. СЗО определя работното място като една от приоритетните области от промоцията на здравето през 21-век. Това предполага съвместни усилия на работещите, работодателите и обществото. Констатираме със задоволство, че в завод „Арсенал“ това е факт.

От какво страда съвременният човек днес и каква е правилната формула на живот за добро здраве?

Няколко десетилетия вече се полагат системни усилия за контрол на епидемията от хронични незаразни болести (сърдечно-съдовите заболя-

вания – инфаркти, инсулти; злокачествените новообразувания; хроничната обструктивна белодробна болест; диабетът; психичните болести; болестите на мускулно-скелетната система и травмите. В много от развитите страни вече има постигнати забележими резултати. Проведените научни изследвания в тази насока доказват съществуването на фактори на риска, които са общи за повечето хронични незаразни болести. Редуцирането на тези фактори може да намали смъртността и заболяемостта от тях. Сред факторите на риска за хроничните незаразни болести най-голямо значение се отдава на артериалната хипертония, употребата на тютювени изделия, ниската физическа активност, нездравословното хранене, злоупотребата

с алкохол и високи нива на холестерол в кръвта. Доказано е, че тези рискови фактори обуславят 80% от случаите на исхемична болест на сърцето, мозъчно-съдова болест, диабет, затлъстяване и др. Близо 80% от преждевременната смъртност е предотвратима чрез: избягване или коригиране на рисковите фактори, изграждане на здравословни навици, активно отношение към здравето, осъзнаване на потребностите от здраве, мотивация за ангажираност към здравето.

В буквалния смисъл на думата Службата по трудова медицина „Арсенал“ АД служи на хората, които тук наброяват над 9000 души. Какво бихте искали да ги посъветвате?

Призовавам работниците и служителите да се концентрират върху здравето, не върху болестта. Необходимо е всеки да направи своя личен избор за начина и стила на живот. В Службата по трудова медицина, която се намира на последния етаж на сградата на Поликлиниката в дружеството, всеки работник и служител на „Арсенал“ може да получи здравен съвет, съдействие и подкрепа в избора на по-здравословен модел на поведение, както и за активно предпазно поведение и защита на работното място.

Юлия Младенова

Екологът Гено Атанасов: ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА Е...

Продължение от стр. 5

Хората са отговорни и всеки знае какви са задълженията му,

затова и общата ни дейност е ефикасна и сигурна. Опазването на околната среда е важна част от дейността на „Арсенал“ АД и работещите тук добре осъзнават това“.

Ранното детство на Гено Атанасов преминава в раднвското село Ковачево, което се намира в непосредствена близост до рудник „Трояново-север“ и ТЕЦ „Марица Изток 2“. Родителите му работят в различни големи промишлени предприятия и в онези години често се местят. Средното си образование Гено завършва в Селскостопанския техникум в Мъглиж, сега ПГ по селско стопанство „Гео Милев“. Навремето много младежи желаят да учат там, защото, освен професионалното образование, получават и шофьорска книжка, както и различни професионални категории. Там Атанасов проявява голям интерес към химията, което определя и избора му на висше учебно заведение.

Завършва специалността „Инженерна химия“ в Бургаския университет „Проф. д-р Асен Златаров“ през 1992 година. Професионалният си път започва в Института по розата в Казанлък, работи и в частни фирми. В „Арсенал“ АД постъпва през 2009 година. Подобно на родителите си, и той намира поминък в най-крупното и най-значимо предприятие в региона. Първоначално е началник на смяна в цех 130 на Завод 2. На сегашната си длъжност е от лятото на 2010-а. Там му предлагат и нова позиция, която също е свързана с неговото образование. През 2015-а, заедно със свои колеги от Завод 3 и Завод 4, завършва курс за професионална квалификация „Специалист по технологии на високоенергийните

Гено Атанасов получава наградата си от генералния директор на „Арсенал“ инж. Николай Ибушев

системи“. „Човек никога не трябва да се заблуждава, че е достигнал върха на своята компетентност. Той трябва непрекъснато да се интересува от настъпващите промени в дейността му, да бъде в крак с времето, както се казва. Това още повече важи за екологията, която обхваща много дейности, а законодателството в тази област се променя многократно и изискванията са високи. За ефективността на работата на арсеналци в сферата на екологията говори фактът, че

в парковете на дружеството могат да се срещнат повече видове птици, отколкото в Енинския Балкан

Това лично мога да го потвърдя,

тъй като от години живея в селото и обичам да ходя на излети в района“, казва Гено Атанасов. Опазването на околната среда е важна част от ежедневието на хората. Според арсеналския еколог, в тази област има голям напредък, но има и позабравени практики, които могат да се възстановят. „Преди трийсетина години навсякъде имаше пунктове за изкупуване на различни суровини. Платове, метали, стъкло, бутилки и амбалаж се изкупуваха във всеки магазин. Сега говорим за връщане на депозитарната система, т.е. за връщането на амбалаж в търговските обекти срещу заплащане. Така рециклирането или повторната употреба стават много по-лесни, а ще се пестят и енергия, и средства. Има какво да се направи и в системата за разделното събиране. Контейнерите за опередели битови отпадъци – пластмаса, стъкло и т.н., не са достатъчни, особено по селата. Все пак съм оптимист, че макар и по-бавно, ще има напредък и в тези дейности“, вярва екологът Гено Атанасов.

Димитър Бахчеванов

